

predložila spet novih davkovskih postav; čuden je bil odgovor ministra zarad Dalmacije; po katerem je ločena iz zveze „trojedne“ kraljevine in ne spada pod Ogersko; dunajska vlada tudi nič ne dá na to, da je ogersko ministerstvo Hrvatom obljuhe delalo. In prečudni odgovor je celo Rauchovo „Agramericu“ tako na konja posadil, da med drugim pravi: „Mi ne trpimo, da bi kdo drug segal v naše ustavne pravice naše zemlje.“

— Unidan je nek velik vinsk trgovec postavil v svoj klet (kelder) sodec, ki drži 1000 veder vina, ki ga je napolnil s samo dobrim pridelkom lanskim. To je prvi sodec te velikanske mere na Dunaji!

Iz Trsta piše „Primorec“: Batalijon slovenski v tržaški okolici ostane brambovsk batalijon (Landwehr). Uredjen bode drugači nego je sedaj in dobode častnike iz armade. — Novim učiteljem in duhovščini v tržaškej okolici je mestni magistrat prepovedal vpisati se v čitalnice. Ali sme magistrat to storiti? Iz kterega vzroka je to storil? Tu magistratu naravnost povemo, da stopa čez vojence, kajti on nima oblasti samovoljno take prepovedi dajati. Ako pa ta samovoljnost le iz nekterih magistratnih uradnikov izhaja, naj jih župan ali kdor je za to postavljen, zavrne! — Združenje Istra s Trstom. „Cittadino“ unidan našteva vse dobičke, ktere bi imela Istra od tega združenja in omeni, da Slovenci svoje poželjive poglede obračajo na-njo, ter bi jo radi svoji deželi pridružili. Smeha vredno je, ker piše: „Ako bi Istra imela Trst za glavno mesto, bi se laže branila slovanskim nameram.“ Ali ne vé „Cittadino“, da je Istra slovanska? da je v njej 174.000 Slovencev in Hrvatov in 61.000 po mestih bivajočih Italijanov? „Cittadino“ se za istranske Slovence še zmeni ne, ter misli, da so se uže napili laške kulture, kakor bi tudi rad videl, da bi tržaška okolica se je napila; al ona stojí kot stena, v ktero morski valovi zastonj ploskajo. Zakaj da omenjeni časopis to donaša, lahko vsak ugane.“

Ogersko. Vse je na nogah zarad novih volitev za deželni zbor. Stranka Deakova in stranka levičnikov delate na pretrganje, in spet je Košut poslal Magjarom pismo, ktero jim pravi, da novi dvalinem je na škodo Trans- in Cislajtaniji. Program levičnikov iz Železne županije (Eisenburger Comitat) to-le hoče: „Postave od 1848. leta, da je vojska, denarstvo in kupčijstvo ogerske vlade popolnoma samostojna, — da je armada samostojna, — da Ogerska ima svoje zastopnike pri vnanjih vladah, — da imamo prava poroštva za samostojnost svojo pod gospodstvom Habsburške rodotvorne, — delegacije in skupno ministerstvo naj prestanejo, — vse sedanje privilegije in predpravice naj nehajo, v verskih zadevah bodi popolna prostost; narodna vprašanja naj se rešijo v duhu svobodnem; v državnem in pravnem gospodarstvu naj vijejo demokratična načela.“ — Ako ta stranka na vrh pride, lahko se vidi, kamo Avstrija pride!

Francozko. Iz Pariza. Konferencija zarad turško-grških homatij je pri kraji. Bili so namestniki vlad škrat skupaj, toda brez namestnika grške vlade, ki ni hotel vmes, in zato ne, ker mu niso dovolili, da bi bil glasoval kakor drugi. Kaj je konferencija prav za prav sklenila, se še ne vé; to pa je gotovo, da je angleške vlade namestnik podrl sklep, da se grška vlada mora prisiliti, da storí to, kar so sklepi konferencije. Grška vlada se na vso moč za boj pripravlja — in turško vprašanje se bliža rešitvi, ktero želé vsi Slovani. — To postopanje evropske diplomacije o homatijah turško-grških daje nam povod, da iz „Reform“ posnamemo sledeče vrstice skoz in skoz resnične: „Ko je Turk

v Evropo pridirjal in svojo silo tukaj širil, je mnogo deželá strašno trpelo od tega krvoločnega naroda, zlasti pa Poljsko, Ogersko in Avstrija, v tej pa so zlasti Hrvatje in Slovenci morali veliko krví prelititi; še živijo v narodu pesmi, ki popisujejo trpljenje naših očetov in junaštvo naših preddedov. In zdaj, ko Turčiji zadnja ura bije, zdaj žuga propad turške sile spet stresti vso Evropo; batí se je, da potoki krví vnovič tekó. — Večna je sramota Evropi, da je tartarsi drhali obvezljalo, na evropski zemlji ustanoviti gospodstvo sile, česar glavni namen bil je ropati krščanske dežele, moriti kristjane, preganjati kristjanstvo in omiko krščansko; saj še do današnjega dne imenuje turk kristjana psa (giaur) — kristjanske prebivalce pa čedo (rajab), in tako tudi že njimi ravná. Kako vendar je bilo to le mogoče, da je ustanovil Turk, največi sovražnik kristjanstva, državo v Evropi; da se je mogla zdržati in da je mogla nekoliko časa se razprostirati celo tje do nemških mej? Nikakor drugač, kakor tako, da med kristjanskimi vladami ni bilo edinosti, da je vsaka le svoj dobiček pred očmi imeli in ni pustila drugi kaj. Francozka vlada, ki se imenuje „najbolj kristjansko vlado“, je večkrat celo v zavezi bila s Turkom zato, da bi Avstrijo pogubila. Vrh tega so Evropejci takrat čez morje v Ameriko se plazili, da so ondi zlatá iskali in Indijance k kristjanski veri preobračali, med tem pa so najlepše jutrove dežele — prvotna sela omike, semišča kristjanstva — prepustili trinogu, da je moril kristjane in vsako njihovo pravico z nogami teptal. Celo grob Izveličarja našega je prišel rabeljnom kristjanstvu v pest in kristjani so morali in še dandanes morajo si v posebno milost šteti, da jim Turk dovoli, da smejo moliti na svetem grobu. Ali je po takem čuda, da pravi Turk nas kristjane pse imenuje! — Res pa je tudi, da je bilo veliko boja in vojská zoper Turka, in da se je Avstrija po nekterih junakih slovanskega naroda slavno obnašala. Dandanes pa, ko evropska Turčija konec jemlje, vidimo žalibog, da spet vse veče vlade razun ene (ruske) tišijo v to, da bi Turka na nogah obdržale. Kristjanske vlade raje pustijo Turku vse, kakor da bi si same privoščile košček razvalin turških; posebno pa delajo svobodúhi kristjanski v to, da le polomesec sije na Hagii Safijo v Carigradu zato, da ne bi Rus mogel križa Kristusovega postaviti na mahomedansko cerkev. To je jedro malovredne diplomacije: samo iz strahú pred Rusom je evropska politika turška“!

Grško. — Redovna armada šteje 30.000 vojakov, kteri se zdaj na odločenih krajih zbirajo. Zraven teh je pa še 30.000 mož národne straže in prostovoljcev. Tudi orožja imajo dovelj, namreč 80.000 pušk v arsenalih in 200.000 jih je med ljudstvom. — Turško vojaštvo pa ni v tako dobrem stanji. Vse je v neredi. Vsa redovna vojska šteje le 150.000 mož in ti ne zadostujejo za današnje potrebe, kajti na meje mora Turk veliko vojakov postaviti. Neredovna vojska obstojí iz samih smeti. Vsa vojska sploh je slabo orožena, toraj vse kaže, da bode Turčiji odklenkalo, ako jej kristijanske vlade ne pomagajo živeti.

Listnica vredništva. Gosp. dopis. „od gorenske strani“: Ne kaže nekdanje slave svetu razodevati.

 Današnjemu listu je na ogled priložen „Besednik“.

Kursi na Dunaji 19. januarja.

5% metaliki 60 fl. 65 kr.	Ažijo srebra 118 fl. 65 kr.
Narodno posojilo 65 fl. 40 kr.	Cekini 5 fl. 71 kr.